

En kommentar/innlegg til budsjettforhandlingene og forslaget om å kutte ekstrabevilgningen fra 2018 til Haug skole på 5,4 mill.

Haug skole har i dag 111 elever, det blir 112 før jul. 5 er betalende fra Asker. Våre elever har svært ulike utfordringer som blant annet alvorlige epilepsidiagnoser og andre medisinske utfordringer som for eksempel stadig pustestopp, alvorlig grad av autisme, store atferdsmessige utfordringer, ulike syndromer, psykiatri, traumer og multifunksjonshemming. Med unntak av et par har alle utviklingshemming. De aller fleste har behov for og rett til opplæring med og i ASK, med individuelt tilpasset kommunikasjonsverktøy på grunn av manglende kommunikasjonsferdigheter (opplæringslovens §2-16).

Siv Herikstads uttalelse om personalsituasjonen på Haug i BAUNs møte 13.10. viser en total mangel på innsikt i hverdagen på Haug. Hennes referanse til Agenda Kaupangs rapport er feil. Agenda Kaupang konkluderte med at ekstrabevilgningen burde videreføres. Kjell Gjerdsbakk, som over en lang periode undersøkte driften av Haug på oppdrag fra kommunen, støttet også dette.

For å nyttiggjøre seg et undervisningstilbud etter opplæringslovens §2-1 har våre elever behov for en tett voksendekning. Vi gjør oppmerksom på at det er en diskrepans mellom hva elevene er tenkt å ha behov for slik det kommer fram i sakkyndig vurdering fra PPT og tilhørende enkeltvedtak og elevens reell/faktisk behov slik det kommer til uttrykk gjennom skoledagen og på SFO. Om lag 95% av våre elever har behov for en bemanning 1:1 hele skoledagen og de fleste også i SFO-tilbudet. De resterende 5% har behov for 2:1 bemanning under hele tiden de er på skolen. Dette for å ivareta elevenes og personalets sikkerhet på en trygg og forsvarlig måte, og for å ivareta elevenes faglige utvikling, opprettholdelse og utvikling av motoriske og sosiale ferdigheter og ADL ferdigheter. Forutsigbarhet, trygge rammer og struktur bygget på faglige prinsipper og kjente voksne er en forutsetning for at våre elever får en god dag på skolen. Det er grunnleggende for ivaretagelse av elevenes psykiske helse og for at de skal ha en god faglig utvikling at personalet har god kompetanse på deres utfordringer og diagnoser. Alle våre elever har IOP i alle fag. De kan i liten grad benytte ferdig produsert pedagogisk materiale, det aller meste produseres av lærerne på Haug. Mange av våre elever har en svært varierende dagsform og vil ha behov for ro og skjerming gjennom skoledagen. Det er nødvendig å kjenne eleven godt for å opprettholde en god aktivitetsbalanse, for å vurdere hvilke krav man kan stille. Konsekvensene av ikke å følge opp dette kan være selvskading, utfordrende atferd av alvorlig grad eller kognitiv overbelastning.

I hver klasse jobber det i snitt to lærere, en miljøterapeut og assistenter (miljøpersonalet). Vi har aldersblandede klasser, ca. fem til syv elever i hver klasse. Skolen er åpen fra kl. 0800 til 1700. Fra 0800-0900 har eleven tilbud om SFO. Videre har elevene tilbud om SFO når skoledagen slutter og frem til kl. 1600 eller 1700. På SFO har miljøterapeuten ansvaret for elevene og miljøpersonalet. De har sjelden eller aldri 1:1 eller 2:1 bemanning. På «morgen-SFO» skal elevene hentes inn fra bussene, mange elever spiser frokost (flere må mates gjennom PEG), de får stell (evt. bleieskift), setter opp og går gjennom dagsplanene og gjør seg klare for skoledagen. De elevene som kommer fra avlastningsboliger eller barneboliger er klare for skoledagen når de kommer kl. 0900.

Skoletiden er fra 0900 til 1300, 1400 eller 1500 avhengig av hvilket klassetrinn eleven befinner seg på. I denne tiden skal det alltid være en lærer, normalt to, til stede og elevene skal ha bemanning som nevnt ovenfor. Læreren har ansvar for all undervisning. I normalskolen har elevene lærer til stede i alle sine undervisningstimer. På Haug må en del av elevenes undervisningstimer delegeres til miljøpersonalet for gjennomføring. Når en lærer har 18,5 undervisningstimer i uken og 3 elever som i hovedsak må undervises 1:1, blir det lite lærertid på hver. Lærerne på Haug har derfor ansvar for opplæring og veiledning av miljøterapeuter og assistenter slik at de kan gjennomføre undervisningsopplegg og jobbe med elevene på en forsvarlig måte. Dette er skriftliggjort i elevenes sakkyndige vurdering fra PPT. Klassemøtene (for å planlegge ukens aktiviteter og informere om ting som angår elever og personale) og denne opplæringen og veiledningen skal foregå innenfor miljøpersonalets arbeidstid, som er den samme som elevenes oppholdstid. På grunn av mangler i grunnbemanningen blir veiledningstiden sjelden gjennomført, og klassemøter kan sjelden gjennomføres med hele personalet til stede. Elevene våre har behov for «skreddersøm» og de voksne må kjenne til elevenes og alle hans/hennes behov for å kunne tilpasse undervisningen. De ferdighetene vi jobber med å utvikle og styrke hos våre elever, er ferdigheter som vil hjelpe dem til å være mer selvstendige i sitt voksne liv. Det vil være med å gi dem økt livskvalitet og hjelpe dem til å være i stand til å gi uttrykk for egne valg, ønsker og følelser og i å kunne formidle egne opplevelser. Vi ønsker også å kunne styrke elevenes evne til sosialt samspill gjennom trening både på skolen og ute i det offentlige rom. Til denne opplæringen er det nødvendig med stor voksentetthet, men det vil antagelig føre til et lavere behov for oppfølging senere i livet.

Skolen har også ansvar for at eleven har et trygt transporttilbud til og fra Haug, og er pålagt å ha ledsager i skoleskyssen (buss) for de elevene som trenger det (opplæringslovens §§7-3 og 7-4). Det betyr at skolen i dag må ha ca. 15 ansatte på jobb fra 0700 og at tilsvarende antall ansatte må ledsage elevene i buss etter endt dag på Haug, altså frem til kl. 1800 for de som benytter hele SFO tilbudet. Vi må dermed ha personaldekning i tidsrommet 7-18, og dette personalet har arbeidsoppgaver gjennom hele sin arbeidsdag med oppfølging og tilsyn med elever.

Vi har i dag ikke den nødvendige grunnbemanningen på Haug. Vi mangler ledsagere, og flere klasser har ikke en forsvarlig grunnbemanning gjennom dagen. Dette skyldes både personalmangel og sykefravær (både kort- og langtidsfravær). Vi har også mangel på vikarer. Dette fører til at våre elever får et svekket pedagogisk tilbud og at vi ikke får gjennomført planer og lovpålagte undervisning. Dagene blir uforutsigbare, og undervisning utgår. Elevene opplever at det stadig er ukjente voksne i klassen og ansatte blir omfordelt hele eller deler av dagen. Utrygghet og uro fører til endret og uønsket adferd hos elevene. Klassene får ofte ikke gjennomført klassemøter fordi personalet må ha tilsyn med elever, svært få får gjennomført veiledning. I tillegg får vi ikke gjennomført lovpålagt opplæring og trening etter Arbeidsmiljølovens forskrift om utførelse av arbeid kap. 23A, selv om skolen har en egen kompetansegruppe med sertifisering for slik opplæring. Miljøpersonalet må være i klassene og kan ikke frigjøres i elevenes oppholdstid uten at det går ut over tilbudet de får.

Årsakene til personalmangelen er sammensatt. Det er de siste par årene blitt vanskelig å få kompetente søkere til stillingene og lønningene for disse stillingene er vesentlig lavere i Bærum enn i Oslo. Flere velger derfor heller å takke ja stillinger i

Oslo. Dette gjelder både allerede ansatte og søkere som får tilbud om stilling ved Haug. Skolens budsjett trenger en grundig gjennomgang, det meste går til lønninger og det er lite igjen til drift. De siste årene har vi fått flere elever, ikke færre som det var antatt. Elevene vi får har også langt mer sammensatte og alvorlige diagnoser og krever større voksentetthet.

Alle aktiviteter som krever ekstra bevilgning, slik som drift av skolehage, ASK-hjelpemiddel i skolegården, aktiviteter som krever transport med innleid buss, leie av hestekjører til juleaktivitet, prosjekt med elevbedrift for ungdomsskoleelever mm har de siste årene kun vært mulig gjennom bidrag fra veldedige organisasjoner etter søknad. Dette er det ikke midler til i dagens budsjett. Svært få ansatte har fått deltatt på kurs de siste årene, til tross for at vi har en elevgruppe der det er svært viktig at vi holder oss oppdatert på forskning og nye metoder.

Vi har en sterk kultur på Haug for å brette opp ermene, tenke positivt, stå på og motivere hverandre. Vårt mål er alltid elevenes beste. Miljøet er godt, og vi er mange ansatte som har hatt Haug som tjenestested i mer enn et tiår, og til og med mer enn to tiår. Nå er vi svært bekymret. Friske ansatte blir syke av å gå på jobb. Flere tar permisjon eller søker seg til ny jobb. Haug skole oppleves ikke lenger som et godt sted å jobbe i forhold til kompetanse- og karriereutvikling.

Det er meget stor utskiftning i ledergruppen og vi er svært bekymret for ledelsen store arbeidsmengde og enorme press. Avdelingslederne har svært mange ansatte under seg som de skal følge opp. To svært dyktige avdelingsledere har sagt opp denne uken, begge fordi de ikke vil stå ansvarlig for situasjonen slik den er i dag. For mange ansatte oppleves det som en stor belastning å forholde seg til stadig nye ledere og manglende stabilitet i ledergruppen. Vi er en av de største kommunale arbeidsplassene i kommunen, en IA-bedrift, men har ingen HR leder/avdeling med relevant kompetanse på rekruttering og personalledelse. Skolen trenger i dag økte bevilgninger, ikke trussel om kutt. Et slikt kutt vil ikke skolen tåle. Det vil føre til færre ansatte ved et tjenestested som allerede er presset til det ytterste, og der personalet flere ganger i uken må jobbe flere timer overtid. Vi trenger et budsjett som er basert på faktiske kostnader, med midler til kurs og utvikling. Vi trenger å få på plass et personale som dekker elevenes behov for tilsyn og hjelp i undervisningen, og vi må ha muligheter for å få gjennomført opplæring, veiledning og trening i å håndtere vold og trusler. Dette er tilbudet til de aller svakeste elevene i Bærum, og til de som er så sårbare at de ikke kan fungere i vanlig skole.

Skolens personale og ledelse opplever svært lite forståelse og støtte fra kommunens øverste skoleledelse representert ved Siv Herikstad og Susanne Kaaløy, og uttalelser viser at de har liten innsikt i elevenes behov og i arbeidsoppgavene og hverdagens virkelighet på Haug. Susanne Kaaløy har imidlertid de siste ukene vært daglig til stede på Haug for å bli kjent med skolen. Det har oppstått en stor usikkerhet i hvorvidt kommunens øverste skoleledelse ivaretar og støtter vår ledelse.

I mange år har vi vært Bærums stolthet, en anerkjent og veldrevet skole; et kompetanse- og ressurscenter, et spesialpedagogisk flaggskip. Hva ønsker kommunen at Haug skole skal være i fremtiden?

Med vennlig hilsen

Signe Svendsen, tillitsvalgt for Norsk Lektorlag

Espen Lystad, tillitsvalgt for Fagforbundet

Christine Borchgrevink, tillitsvalgt for Utdanningsforbundet

Marte Svestad, vara for Utdanningsforbundet

Camilla Bjørnstad Nilsen, tillitsvalgt for Delta

Trine Sydtveit, Verneombud

Ingerid BS Smith, Verneombud